

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 191. — Štev. 191.

NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 15, 1936—SOBOTA, 15. AVGUSTA, 1936

Volume XLIV. — Letnik XLIV.

GENERAL FRANCO JE PRIČEL SPLOŠNO OFENZIVO

FRANCOSKI SOCIJALISTI SO SKLENILI GLOTNO POMAGATI ŠPANSKI DELAVSKI VLADI

Nemški in laški letalci pomagajo upornikom. — General Franco ima 100 modernih aeroplanov. Šest angleških aeroplanov odletelo na Španjko. Francoski poslanci zbirajo sklad za Španjko.

SEVILA, Španjka, 14. avgusta. — Vrhovni poveljnik španske uporne armade general Francisco Franco je pričel splošno ofenzivo z močno, moderno zračno silo, čije aeroplane vodijo nemški in laški najboljši letalci.

Iz Seville je pričel general Franco ofenzivo proti Malagi, kjer je najvažnejša vladna pomorsko postojanka. Dve njegovi armadi pa prodirata severno in vzhodno proti Madridu.

General Franco ima nad 100 najmodernejših aeroplanov za poizvedovanje in bombardiranje.

Na jugu se je zbrala posebna četa aristokratov, katerih cilj je deželo očistiti komunistov. Mladi aristokrati na svojih konjih jahajo po vaseh in trgih okoli Seville in vstrele vsakega, ki je na sumu, da je komunist.

PARIZ, Francija, 14. avgusta. — Ostremu italijanskemu protestu na kljub so francoski socijalistični poslanci in senatorji zadali hud udarec prizadevanju za sporazum med državami, da se ne vmešavajo v špansko državljansko vojno.

Socijalistični poslanci in senatorji so ob prisotnosti treh socijalističnih ministrov sklenili, da bodo nabirali sklad v pomoč španski socijalistični vladi. Četudi je vsak senator in poslanec prispeval samo 50 frankov (\$3), je vendar bil to odgovor na zahtevo italijanskega vnanjega ministra grofa Ciano, da vlada takoj vstavi zbiranje takega sklada.

Grof Ciano je posvaril Francijo, da bo italijanska vlada zbiranje takega sklada in prostovoljcev za špansko vlado smatrala za vmešavanje v špansko državljansko vojno.

Francija od Nemčije še ni prejela odgovora na svoj predlog glede nevtralnosti. In ker so se francoski poslanci in senatorji očitno postavili na stran španske socijalistične vlade, je zelo dvomljivo, da bi Nemčija ugodno odgovorila.

Poslanca Xaviera Vallat, ki je veteran z eno no go in enim očesom, so socijalistični poslanci v poslanski zbornici prepili in predsednik zbornice Herriot je razsodil, da je izven reda, ko je skušal prisiliti ministrskega predsednika Bluma, da odgovori na vprašanje, ako je Francija oid preteklega petka poslala španski vladi kak aeroplan.

Ko je Vallat povedal zbornici, da ima neovrgljive dokaze, da so se francoski aeroplani vstavili v Barceloni, ko je že bila razglašena stroga nevtralnost, so komunisti vstali in kričali ter grozili pohabljenemu poslancu. Herriot je Vallata pozval, da naj umakne svojo zahtevo, ker pa tega ni hotel storiti, je Herriot sejo zaključil.

LONDON, Anglija, 14. avgusta. — Anglija z naraščajočo bojaznijo gleda na evropske države, ki se ne morejo sporazumeti glede francoskega predloga o nevtralnosti v španski državljanski vojni. Ob istem času pa je z angleških letališč odletelo 6 aeroplanov najbrže na Španjko.

Stirje aeroplani so odleteli iz Hestona in uradniki letališča pravijo, da sta dva odletela v Madrid. Druga dva pa sta namenjena za upornike v Burgosu.

Tudi dva holandska aeroplana sta baje namenjena v Burgo.

“Vojno sovražim!” — pravi F. D. Roosevelt

“LEVIATHAN” BO PREVZELA MORNARICA

Velikanski parnik še vedno v dobrem stanju. Usoda nekdanjega “Vaterlanda” bo odločena.

WASHINGTON, D. C., 14. avgusta. — Ko stopi v septembru v veljavo postava, ki določa vladno pomoč pri zgradbi trgovske mornarice, bo parobrodna družba United States Lines mogla pričeti graditi nov potniški parnik, ki bo sličen parnikoma “Manhattan” in “Washington”. S to postavo pa bo tudi parobrodna družba razvezana svoje obveznosti, da mora postaviti v službo velikanski parnik “Leviathan”. Z oddajo kontrakta za novi parnik bo tudi rešeno vprašanje glede “Leviathana”, ki že skoro dve leti stoji ob svojem pomolu v Hobokenu.

Ni več nikakaj tajnost, da se mornariški departament zelo zanima za tega orjaka, ki je že star 22 let in od United States Lines vstrajno zahteva, da ga obdrži v sedanjem stanju, ker bo parnik mogoče še vedno porabiti za prevoz vojaštva, ali pa ga bo vojna mornarica predelala za matično ladjo z aeroplanov.

Po pogodbi z United States Shipping Board je parobrodna družba United States Lines do konca tega leta obvezana obdržati parnik v stanju, da je vsak čas zmožen odpluti na morje in da vsako leto napravi sedem voženj čez Atlantik. Prvega pogoja se je parobrodna družba držala, drugemu pogoju pa se je v sporazumu s Shipping Boardom izognila s tem, da je zgradila nov parnik Manhattan in ga je mesto Leviathan postavila v službo.

EDVARD KUPIL RIBIŠKO SRAJCO

ŠIBENIK, Jugoslavija, 14. avgusta. — Angleški kralj Edward je vpeljal v Dalmacijo novo modo.

Kupil si je namreč navadno srajco iz bombaža, ki jo običajno nosijo dalmatinski ribiči.

Ko so meščani Šibenika videli kralja v ribiški srajci, so navalili na trgovine in vsakdo je hotel imeti tako srajco. V kratkem času so bile vse srajce razprodane.

Kot se kralj splošno zanima za dalmatinske običaje, se je tudi naučil loviti jastoge (morske rakle) in je z ribiči tudi “balinal”.

V Novembradu je izpraševal ribiče, kake ribe se nahajajo v tamošnjih vodah in na kak način je mogoče loviti to in drugo vrsto rib.

GOZDNI POŽARI V MINNESOTI

Položaj v severni Minnesoti je brezupen. — Samo “višja sila” more pogasiti požare.

ST. PAUL, Minn., 14. avg. — Gozdni požari v bližini McGratha so tako siloviti, da se je prebivalstvo pričelo seliti iz mesta.

Državni gozdarski komisar Grover Conzet je rekel, da more požare ustaviti samo “višja sila”. Požarov je brez števila in niti eden še ni omejen.

Državna milica je pozvala prebivalce McGratha, da zapuste svoje domove, ker bližajočega požara ni mogoče ustaviti. Položaj je brezupen.

Ceste v okolici mesta so zaprte. Podgovernor E. Walsh je dal na razpolago 200 vojaških tovornih avtomobilov, da spravijo na varno prebivalstvo severne Minnesote.

Iskrno upanje je dala napoved vremenskega urada, da bo jutri deževalo. Brez vsakega uspeha gasi požare 9000 mož.

“Včasih se zgodi, da kak požar omeje,” je rekel Conzet, “toda vedno pihajo vetrovi in nastajajo novi požari. Nekateri požari imajo obseg 20 milj. Položaj je popolnoma prišel iz človeškega območja.”

1200 CCC delavcev gasi požar ob Kabetogama jezeru blizu kanadske meje, kjer je plamenih 10,000 akrov gozdov.

Samo en okraj v Minnesoti je naznanil 41 gozdnih požarov. Zaprto od Rdečega jezera (Red Lake) je toliko požarov, da jih ni mogoče šteti.

TORONTO, Kanada, 14. avgusta. — Utrujen prebivalec od vzhodnega Ontario pa do British Columbi je se v obup obračajo proti nebu, da bi jim dalo dežja, ki naj bi jim pomagalo pri gašenju več sto gozdnih požarov.

ŽIDOVSKI KONGRES

ŽENEVA, Švica, 14. avgusta. — V Ženevi se je pričel židovski kongres, ki ima namen razpravljati o tem, kako bi bilo mogoče pomagati židom, da se izselijo iz dežel, kjer jim preti preganjanje.

Predsednik kongresa rabi dr. Stephen Wise iz New Yorka je prejel že več pretilnih pisem. Eno tako pismo je imelo nemško pošto znamko in podpis “Ameriška črna legija in udeležniki na olimpijadi”.

Pismo se glasi: “Židje bodo nekega dne v Ameriki dragi plačali. Hitler je velik voditelj. Najboljše je za žide, če zapustite Ameriko.”

PRIHODNJE LETO NE BO NOVIH DAVKOV

Predelovalni davki bodo odpadli. — To novico je naznanil Morgenthau u po konferenci s predsednikom.

WASHINGTON, D. C., 14. avgusta. — Po konferenci, katero je predsednik nepričakovano sklical v Belo hišo, je zvezni zakladničar Henry Morgenthau naznanil, da za prihodnje leto ne bodo razpisani novi davki in da je tudi sedanjiki davki ne bodo povečani, nekateri davki pa bodo celo opušteni, kot n. pr. nekateri predelovalni davki v nekaterih industrijah, kar pa bo zakladniški departament še moral natančno preiskati.

Predsednik Roosevelt je po konferenci takoj odpotoval v Pennsylvanijo, da si ogleda kraje, ki so letos trpeli vsled poplavl.

Poleg zakladničarja Morgenthaua sta se konference udeležila še predsednik senatnega finančnega odbora sen. Harrison in poslanec Doughton iz North Caroline. Pozneje so naročili davčnim izvedencem obeh zbornic kongresa, da takoj pričnejo preiskovati “nadležne davke”.

FEDERACIJA ZA 30 URNI DELOVNI TEDEN

DES MOINES, Ia., 14. avgusta. — Na svoji tukajšnji konvenciji je Delavska Federacija sprejela resolucijo, ki določa za vse vrste dela v državi Iowa trideset urni delovni teden.

KONJ OD ŽALOSTI POGINIL

GREENWOOD, Ill., 14. avgusta. — Axel Carlsonu je poginil konj na cesti. S pomočjo drugega konja je hotel mrtvega konja naložiti na voz. Ko pa se je drugi konj ozrl in videl svojega tovariša mrtvega, se je zgrudil in poginil.

VROČINA VZGALA PAPIR

GUTHRIE, Okla., 14. avgusta. — Deset gostov restavraciji Mrs. Effie Pike priča za naslednji dogodek: Ko je pripekalo solnce s silo 114 stopinj, se je v izloženem oknu vnel papir, v katerega je bil zavit hlebec kruha.

LINDBERGH BO POLETEL V ANGLIJO

KODANJ, Dansko, 14. avgusta. — Jutri bosta poletela v Anglijo col. Charles A. Lindbergh in njegova žena.

JAVNO MNENJE NAJ ZAJAMČI NEVTRALNOST ZDRUŽ. DRŽAV

CHAUTAUGUA, N. Y., 14. avgusta. — Danes je imel tukaj predsednik Roosevelt zelo pomemben govor, tikajoč se vnanje politike. Poudarjal je, da mora Amerika živeti v prijateljstvu s svojimi sosedomi ter da ne sme gojiti mržnje in nestrpnosti. Govorec večtisočglavi množici v mraku na obrežju jezera, je vzkliknil: — Jaz sovražim vojno!

TROCKI OBDOLŽEN ZAROTE

MOSKVA, Sovjetska unija, 14. avgusta. — Sovjetska vlada je obtožila svojega bivšega vojnega ministra in revolucionarnega voditelja Leona Trockega, zarote. Zaroto je koval na Norveškem. Šestnajst njegovih sozatrotnikov so aretirali.

Sovjetska vlada izjavlja, da so za zavratni umor Mironoviča Kirova odgovorni Trocki, Leon Kamenjev in Gregorij Zinovjev. Kirov, ki je bil zaplen Stalinov prijatelj, je bil umorjen leta 1934.

Kamenjev in Zinovjev sta bila obsojena na desetletno ječo. Trocki je pričel kovati zaroto leta 1932.

HAMILTON PRI HOOVERJU

PALO ALTO, Cal., 14. avg. — Bivši predsednik Herbert Hoover in predsednik narodnega republikanskega odbora J. Hamilton sta razpravljala o vsporodu republikanske kampanje.

TOVORNI AVTOMOBIL SE JE “SPLAŠIL”

PRAGA, Čehoslovaška, 14. avgusta. — Ko se je nek tovorni avtomobil “splašil”, je bilo ubitih 11 oseb in pet nevarno ranjenih.

NEWYORČANKA PRI MUS- SOLINJU

RIM, Italija, 14. avgusta. — Mussolini je sprejel danes v avdijenci newyorško odvetnico Mrs. Leno M. Phillips.

Mrs. Phillips je bila nedavno izvoljena za predsednico mednarodne federacije trgov in profesionalnk na konvenciji v Parizu.

DELAVSKA TAJNICA V AVSTRIJI

ŽENEVA, Švica, 14. avgusta. — Ameriška delavska tajnica Miss Frances Perkins se je iz Ženeve odpeljala v Salzburg v Avstriji, kjer bo preživela en teden pri svojih prijateljih. V Ameriko se bo odpeljala 26. avgusta, prej pa bo še obiskala Anglijo.

SMRTNA KOSA

V Forest City, Pa., je osmega avgusta po dolgi in mučni bolezni umrl rojak Lawrence Kotar star 51 let. Pokojni je bil doma iz St. Lovrenca ob Temenci na Dolenjskem, v Forest City je živel 27 let. Zapuстил je žalujočo soprogo ter dva sina in dve hčerki.

Naj počiva v miru, družini pa iskreno sožalje.

Naročite se na “Glas Naroda” največji slovenski dnevnik v Združenih državah

Advertise in
“Glas Naroda”

"Glas Naroda"
(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Baker, President L. Benedik, Trezor

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
616 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za tucet let	\$7.00
Na tretje leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Dopisni bres podpis in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da nam tudi pošljete bivališče naslani, da hitreje najdemo naslovnika.

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

DOBRA IN SLABA LETA

Ni še dolgo tega, ko so ameriški farmerji s koruzo kurili svoje peči. Bušelji koruze je veljal deset centov, in je bila torej cenejša kakor premog.

Danes je pa treba plačati dolar za bušelji koruze. Prašičev ne morejo krmiti z njo, vsled česar prodajajo prašiče v klavnico.

Nedavno so Združene države skušale pregovoriti druge dežele, ki producirajo žito, naj zmanjšajo množino pridelka, da bo pridelek že vsaj nekaj vreden.

Danes pa manjka Združenim državam gotove vrste žita, ki ga bo treba za drag denar importirati. Prihodnje leto utegnemo pridelati obilo koruze in pšenice, vsled česar bo cena znatno padla.

Ta neprestana menjava letin in cen izvaja usoden vpliv na ameriško poljedelstvo in ameriški način življenja. Povzroča spekulativno podražitev in pocenišev farmarskih vrednot.

Kar si povprečna ameriška družina lahko letos v obilici privoščiti, ji bo nemara prihodnje leto manjkala. Česar ima danes v obilju, pa lani ni imela.

Deželi kot je naša, ki lahko v normalnih letih producira živil preko svoje potrebe, bi ne bilo težko imeti vedno zadostno zalogo najpotrebnejših živil.

Zaloga naj bi bila večja ali manjša, kakršno bi bilo pač povpraševanju po blagu. S tem bi se ustalele cene, obenem pa tudi vrednost farmarskih zemljišč.

Nekaj takega je imel v mislih poljedelski tajnik Wallace, ko je z drugimi izvedenci sestavljal načrt za AAA.

Ko je pa najvišje sodišče porušilo prvo postavbo AAA, je s tem izjavilo, da zvezna vlada nima pravice določati, koliko sme farmer pridelati in koliko ne.

Brez te kontrole zvezna vlada ne more vzdržati normalne žitnice.

Precej ugodnega odmeva je dobil zadnje čase predlog, da bi se farmerji za letino zavarovali ter da bi plačevali pristojbino v žitu in drugih farmarskih pridelkih.

Če bi bila letina slaba, če bi farmerji toča pobila, voda odnesla ali suša uničila, bi dobili iz skupne zaloge zavarovalnino. Ne seveda v denarju, pač pa v blagu.

Predno se uvede tak sistem, bo treba še dosti temeljitega razmišljanja in vsestranskih študij. Toda če bi bil načrt izveden, bi s tem ne bil stabiliziran samo narodni farmarski dohodek, ampak bi bila s tem deželi tudi vedno zajamčena zadostna zaloga farmarskih pridelkov.

Farmarski problem bi se potemtakem končno približal svoji rešitvi.

ŠPANSKA VLADA IN UPORNIKI

Mednarodni odbor za borbo proti vojni in fašizmu v Parizu je sklical te dni konferenco, na kateri je poročal znani voditelj katalonskih levicarijev Hilario Arandis o položaju v Španiji in o ozadju uporniške akcije.

V svojem predavanju je med drugim navajal, da je dokazano, da se zveza med vodstvom upornikov in nemškimi narodnim socialistom. V Barceloni so a-retirali tamošnjega voditelja hitlerjevcev v Španiji Otona Philippa, pri katerem so našli dokumente, ki jasno dokazujejo tajne zveze med Berlinom in vodstvom upornikov v Maroku. Na drugi strani je dokazano, da se je znani hitlerjevski agent v Parizu Schleier ponovno mudil v Španiji, kjer je imel sestanke in razgovore z voditelji upornikov.

Uporniki so svojo akcijo zasnovali predvsem na podpori vojske. Pridobili so na svojo stran 90 odstotkov oficirjev. Vojaštvo je slepo sledilo oficirjem. Pozneje je prišlo do mnogih revolt, ki pa so jih uporniški oficirji zadušili v krvi. Vlada skorajda nima redne vojske in je njena glavna opora delavska milica, ki pa vojaško ni izvežbana in pri kateri je silno težko vzdrževati disciplino. Le število so vladne čete nadmočne, zaostajajo pa v pogledu organizacije za uporniški četa, ki obstojajo skoro izključno iz izvežbanega in discipliniranega vojaštva. Boj se vrši z največjo odločnostjo, ker se na obeh straneh zavedajo, da gre za zmago ali smrt. Dosedanje zmage in porazi niso odločilnega pomena. Borba bo trajala najbrže še več tednov.

Odločilne važnosti je posest Saragosse, ki je največja španska trdnjava in ki obvlada vso pokrajino ter tvori tako rekoč ključ do Madrida. Zato jo uporniki tako trdovratno branijo in vladne čete z največjo požrtvovalnostjo napadajo. Boji so zahtevali doslej najmanj 30.000 smrtnih žrtev, in morda dvakratno število ranjenecov.

Uporniki so v toliko na boljšem, da imajo v svojih rokah največjo špansko tovarno municije, dočim je madridska vlada v tem pogledu popolnoma odvisna od dobav v inozemstvu. Pomanjkanje vojnega materiala lahko postane usodno za republikansko stvar. Novi španski poslanik v Parizu ima zato predvsem nalogo, organizirati dobavo orožja in municije iz Francije. Španski republikanci upajo, da bo francoska levi-

čarska vlada spoznala pomen borbe v Španiji ter da si je na jasnen, da bi zmaga upornikov pomenila ob enem obkolitev Francije po fašističnih državah.

Tega zborovanja se je udeležil tudi bivši švedski zunanji minister Branting, ki je pripomnil, da se je že na sestanku mirovnega kongresa v Pragi pokazalo, da so dogodki v Španiji v najtesnejši zvezi s hitlerizmom in fašizmom. Kot jurist je mnenja, da ni nobene zakonite ovire, ki bi onemogočala dobavo orožja in municije zakoniti španski vladi, ki vodi borbo proti notranjim upornikom.

Zastopnik angleške delavske stranke Duff je poročal, da je angleško zunanje ministrstvo zelo vznemirjeno zaradi vesti, da se med Mussolinijem in uporniki vrše tajna pogajanja. Uporniki baje ponujajo Mussoliniju Cento, važno pristanišče v Maroku in Menoreco, vojno luko na Belearih, če se Mussolini obveže, da oskrbi upornike z orožjem, municijo in letali.

Francoski poslanec Zyromski, vodilni član socialistične stranke, je naglašal dolžnost Francije, da priskoči madridski vladi na pomoč ter ji dobavi orožje in municijo. V zvezi s tem je sporočil, da je ministrski predsednik Blum v zunanje političnem odboru izjavil, da bi odpadli vsi pomisleki proti dobavi orožja in municije španski vladi, če se izkaže, da uporniki od tujih držav dobivajo orožje in municijo. Ljudska fronta bo vsekakor zahtevala, naj francoska vlada takoj priskoči španski vladi na pomoč.

Zborovanje je bilo zaključeno s sprejetjem resolucije, ki naglašala, da mora vsa evropska demokracija podpreti špansko republiko v borbi proti fašizmu.

IŠČEM

mojega strica JOHN SMERKE, ki se je leta 1928 nahajal v Clevelandu, od takrat pa ne vem več zanj. Ako kdo ve za njegov naslov prosim, da mi ga javi, za kar mu bom jako hvaležen.

ANTON SMERKE
439 Burton Avenue,
Sudbury, Ont., Canada

Advertise in
"Glas Naroda"

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Velik našo dolgotrajno skušnjo vam zagotovo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno prekrskbeti, da je potovanje udobno in hitro. Vato se zaupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prejšnje za povratna dovoljenja, potni liste, vizice in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, tpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačna navodila in zagotavljam vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Iz Slovenije.

Peter Zgaga

MOST SAMOMORILEV

S črnaškega mostu so skočili v Savo trije obupanci, ki so jih kopalci rešili. Življenje sta hotela končati dva delavca in neznan mladenič iz Ljubljane, ki so ga morali spraviti k zavesti potom umetnega dihanja. Ljudje obupujejo njaveč zaradi bede ali nesrečne ljubezni. Tudi mladenič iz Ljubljane si je hotel končati življenje, ker ga je zapustila izvoljenka.

UMOR IN SAMOMOR

V rudniku Trepčji je prišlo do strašnega krvoprelitja. Nadzorniku rudnika Petru Koroliju je bila odpovedana služba. To ga je tako razkačilo, da je vzel lovsko puško strojnika Fr. Horvata, in ga ustrelil. Horvat je obležal na mestu mrtev. Vi-deč kaj je storil, je odšel Korolij v svojo sobo in se ustrelil z lovsko puško v prsi. Pre-peljali so ga v bolnišnico, kjer je pa kmalu umrl. Korolija je bil prepričan, da je bil odpu-ščen iz službe zato, ker ga je Horvat obrekoval.

AVSTR. REVIZOR TIHOTAPEČ

Mariborski obmejni organi so prejeli obvestilo, da se bavi avstrijski vlakovski revizor Anton Schauer s tihotapstvom. Ko je prispel avstrijski brzovlak v Maribor, so jugosl. obmejni organi izvršili preiskavo v službenem vozu in revizorja Schauerja tudi telesno preiskali. Na veliko presenečenje so pri njem našli v nekem prsu pod perilom 20.000 din v samih stotinarskih bankovcih. Oblasti bodo uvedle strogo preiskavo, ker sumijo, da je na delu celo podjetje s tihotapljenjem valut.

SUROV RAZBOJNIŠKI NAPAD

Na Dobrovi nad Ljubljano je 1. avgusta popoldne prišlo do razbojniškega napada, da tako strahotno nerazumnega in surovega že dolgo ni zabeležila jugoslov. kriminalna kronika. Mesarski mojster Ivan Marolt, ki ima z bratom v Šiški svojo obrt, se je bil s kolesom napotil na Dobrovo, ker je imel v okolič kupljenih par volov. Obiskal je gospodarja s sporočilom, naj mu obenem odšteje denar. Ko se je vračal proti domu, pa je na Dobrovi srečal dva znanca, bivšega pomočnika Jožefa Vamplo in mesarskega pomočnika Jožefa Božiča, ki sta bila prav tako z vozom namenjena proti Ljubljani. Oba dva sta mojstra Marolta nagovorila, da je šel z njima k Vamplovim, ki

imajo na Dobrovi dom, da bodo popili merico žganja. Marolta ni bilo do pijače, medtem ko sta Vampel in Božič popila nekaj šile. A preden so se odpravili od hiše, se je med Božičem in Tonetom Vamplom vnel prepir o tem, kdo naj poravnata račun. Ivan Marolt se je pivecma hotel izkazati kavalirskega in je segel v notranji žep suknjice, da plača zanj, čeprav sam ni pokusil kapljice.

Ta prijazna gesta bi bila simpatičnega ugodnega mojstra kmalu veljala življenja. Ko je listnico, v kateri je imel bankovce za 1500 Din, privlekel na dan, se je na lepem spomnil, da ima tudi v zadnjem hlačnem žepu še nekaj drobca, ki bo bržkone zadoščal za račun. Listnico je predejal pod levo pazduho z desnico pa je segel po drobcih. Pri tem mu je listnica padla na tla, pred očmi njegove družbe so se razgrnili mameči metulji in tisočak. Razen obeh tovarišev, ki ju je bil pobral na cesti, je bil prisoten tudi stari Vampel s svojimi sinovi. Božič se je sklonil po listnico, a ne da bi bil kaj pripomnil, jo je vtaknil pod svoj suknjič in se začel počasi pomikati proti vratom. V hipu se je vsa hiša spoznamela, da Maroltu za vsako ceno odvzamejo denar. Božič je odšel k vozu, ki je stal na cesti, in listnico nekam skril. A, ko je Marolt uvidel, da ne gre za prazno šalo, in je začel svoje zahtevati nazaj, je vsa družba planila nanj, ga začela nabijati s pestmi, in Božičevih rokah pa se je zabliškalo tudi velik kuhinjski nož. Z največjim naporom vseh svojih moči se je Marolt iztrgal napadalcem — bil je razpraskan in pobit po glavi in po životu, dobil pa je tudi precej nevarno rano v dimlje — in ubežal, a Božič je še kakih 200 m tekel za njim in mu besen grozil, da ga razreže na drobne kosce. Ko se je Marolt hotel vrniti, da bi pobral vsaj svoje kolo, dežnik in klobuk, ga je Božič vnovič napadel ves divji. Šele ko se je ta s Tonetom Vamplom odpeljal, se je Marolt nazadnje upal k hiši a so ga Vamplovi vnovič surovo segnali s praga. Nato je Marolt poiskal orožniško postajo, ki je pozneje napravila v Vamplovi hiši preiskavo. Poleg kolesa so našli tam tudi Maroltov dežnik, v njem pa zvit tisočak. Očitno so se čez nekaj časa ovedeli, kako grd in brezumen je bil njihov napad, pa so skušali vsaj o tem olajšati svoje dejanje, da so dovršen del uropanega denarja pripravili za vrnitev lastniku. Oba glavna napadalca, Božiča in Toneta Vamploja je v Ljubljani aretirala policija, ostale pa zaslišujejo še dobroski orožniki.

V današnjih časih je vsepolno družin, ki se smatrajo za moderne.

Tako so naprimer vprašali petnajstletno frkljo:

— Kaj je rekla mati, ko si prišla šele ob eni ponoči domov?

— Nič, ker je ni bilo doma.

— Kaj je pa oče rekel?

— Pa tudi nič. On je prišel par minut za menoj in je bil vesel, da matere še ni bilo.

V zakotni kavarni sedita dva bandita in mečeta karte. Prvi pravi: Imam dva asa.

Drugi pravi: Imam dva nabita revolverja.

Prvi: Že dobro, potem si dobiš.

V življenju vsakega človeka je par trenutkov, ki so tako globoko vtisnjeni v spomin, da jih ni mogoče do smrti pozabiti.

Kdor jih more ali skuša pozabiti — ni človek.

V Marysville, Cal., je ustavil maskiran bandit H. Lockwooda. Ker Lockwood ni imel drugega pri sebi, mu je izročil uro. Bandit si je uro natančno ogledal ter mu jo je vrnil rekoč: — Kar obdrži jo. Jaz imam boljše...

Neka Californijanka toži železniško družbo za dvestotisoč dolarjev odškodnine, ker je pri železniški nesreči izgubila desni palec.

Če bo zmagala v procesu, ji ne bo treba skrbeti za bodočnost. Pod levim pačem bo namreč imela dvesto tisočakov.

Te dni sem čital sledeče:

Mozak je tožil svojo ženo za ločitev zakona.

— Čemu se hočete ločiti od nje? — ga vpraša sodnik.

— Zato, ker ima v stanovanju dvanajst mačk.

— No in? — ga je skušal potolažiti sodnik. — Pustite ji veselje. Ali lahko navedete še kak drugi vzrok?

— Da. Ona ima pri sebi dvanajst mačk, jaz imam pri nji pa pasje življenje.

Mladi ljudje imajo originalne nazore. Svet vidijo v povsem drugačni luči kot je zares. Mi starejši ne moremo razumeti njihovega početja.

Mlado dekle in mlad fant sta se na smrt zaljubila. Najraje bi takoj skočila v zakonski jarem, toda stariši so bili previdni ljudje.

Nevstin oče je poklical fanta k sebi in ga resno vprašal:

— No, povej mi, če jo boš lahko preživljal.

Hčerka mu je pa ysa zarde-la segla v besedo:

— Ah, oče, kdo bo vendar vedno mislil na jed...

Nobena stvar na svetu ne more tvoje kare tako postarati in v nič dati, kot če kupi tvoj sosed novo karo.

V terek bo osemnajsti avgust, rojstni dan predzadnjega avstrijskega cesarja.

Tega ne bi omenjal, toda namen te kolone je po skromnih močeh skrbeti za razvedrilo rojakov.

Pošteni bodimo in priznajmo: Med nami jih je še vedno tisoče in tisoč, ki pozabijo dan svojega godu in dan godu svoje matere, toda osemnajstega avgusta zapadejo čudoviti opojnosti: — Kaj Jugoslavija! Kaj Amerika! Edinole takrat je bilo lepo, ko smo Franceljni služili.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 9.00	Lir. 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 17.40	Lir. 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 43.00	Lir. 500
\$ 11.70	Din. 500	\$ 82.50	Lir. 1000
\$ 23.40	Din. 1000	\$ 164.00	Lir. 2000
\$ 46.80	Din. 2000	\$ 328.00	Lir. 5000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI CEN ALI DOBI

Za izplačilo voljih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujejo se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.25
\$ 15.—	\$ 15.—
\$ 20.—	\$ 20.—
\$ 25.—	\$ 25.—
\$ 30.—	\$ 30.—
\$ 35.—	\$ 35.—
\$ 40.—	\$ 40.—
\$ 45.—	\$ 45.—
\$ 50.—	\$ 50.—

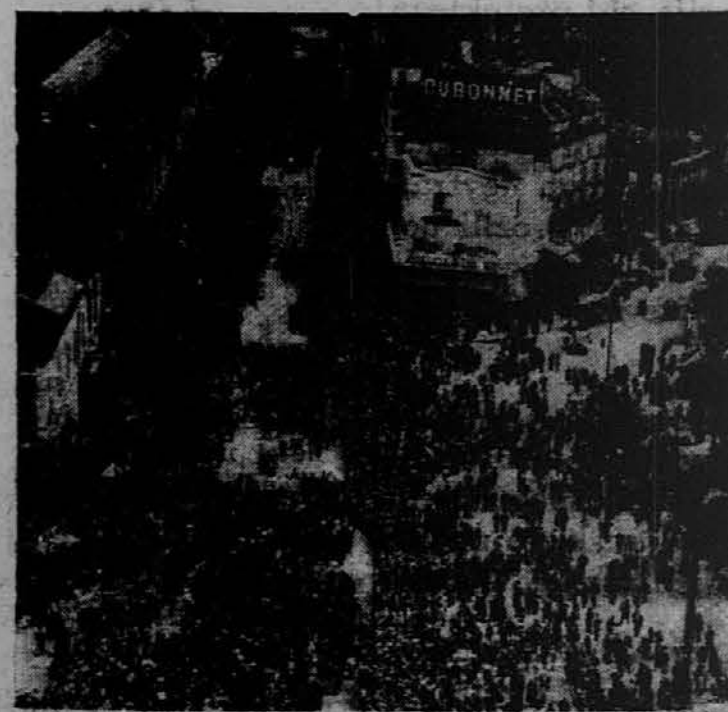
Prejemnik dobi v starem denarju, izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

OBLETNICA PADCA BASTILE

Ko so nedavno proslavljali v Parizu obletnico padca Bastile in zmage revolucije, so korakale po ulicah silne množice delavcev, članov ljudske fronte proti fašizmu. — "Padec Bastile" je največji francoski narodni praznik.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JAROSLAV HAŠEK:

PODOBA CESARJA FRANCA JOŽEFA

V Mladu Boleslavi je živel trgovec papirjem, Petiška po imenu. Spoštoval je zakone in stanoval od pamtveka nasproti vojašnici. Na cesarjev rojstni dan in ob drugih c. kr. priložnostih je obesil na svojo hišo črno-rumeno zastavo in dobavljal častniškemu domu črnorumen lampione. — Prodajal je podobe Franca Jožefa v židovske žganjarnice in orožniškim postojam v mladoboleslavskem okrožju. Vladačjeve podobe bi bil rad prodal tudi šolam in šolskemu okrožju: toda njegove podobe niso imele velikosti, ki jo je predpisal deželni šolski svet. Nekdaj mu je c. kr. deželni šolski nadzornik na okrajnem glavarstvu povedal:

"Zelo žal mi je, gospod Petiška, toda hočete nam prodajati Njegovo Veličanstvo cesarja daljšega in širšega, kot je predpisan z odlokom visokega šolskega sveta z dne 20. oktobra 1891. Cesar, ki ga ta odlok predpisuje, je malce krajši. Njegovo Veličanstvo cesar je dopuščeno le v dolžini 48 centimetrov in v širini 36 centimetrov. Ugovarjate, da imate v zalogi okoli 2000 podob našega vladarja. Ne mislite, da nam boste obesili tako plažo, kakršna se vam zljubi. Ves vaš cesar je blago najnižje vrste in sramotno opremljen. Tak je, kakor da bi si brade nikoli ne česal. Na nos so mu napačkali strašno mnogo rdeče barve in razen tega še škili."

Ko je prišel gospod Petiška domov, je ves ogorčen rekel svoji ženi:

"Torej s tem sivim vladarjem smo se urezali."

In to je bilo še pred vojno. Kratko in malo, gospodu Petiški je ostalo na vratu dva tisoč cesarskih podob. Ko je izbruhnila vojna, se je gospod Petiška neizmerno razveselil, zakaj gojil je veliko upanje, da se bo svojega blaga zdaj iznebil. Razobesil je slike betežnega starca v svoji trgovini in jih ozaljšal z napisii:

Posebna priloznost. Cesar Franc Jožef I. za 15 kron.

Prodal je šest kosov. Pet podob v vojašnice, kjer naj bi ti nemarni odtiski navduševali rezerviste v kantinah, eno pa je kupil stari tobakarnar Šimr. Ta avstrijski patriot je zbil podobno na 12 kron in še rekel, da je to tatinstvo. Vojna je trajala, toda Njegovo Veličanstvo cesar ni našlo kupca, četudi je gospod Petiška iskal pomoči celo pri časopisnem razkričevanju. Naročil je oglase in razkričal Njegovo Veličanstvo cesarja v dveh praških dnevniki:

"V teh težkih časih ne sme v nobenem češkem gospodinjstvu manjkati podoba težko preizkušene vladarja za 15 kron. Mesto naročil je gospod Petiška prejel povabilo, naj se predstavi na okrajnem glavarstvu, kjer so mu povedali, naj se prihodnjič v oglasi izogiba besedam "težki časi" in "težko preizkušeni." Mesto teh naj rabi besede "slavni časi" in "zmagoviti," sicer bo imel s to rečjo še sitnosti. Zato je priobčil sledeči oglas:

"V teh slavnih časih ne sme v nobenem češkem gospodinjstvu manjkati podoba našega zmagovitega vladarja za 15 kron."

Toda bilo je zaman. Prejel je nekaj grdih dopisov, katerih neznani pisci so mu odkritosrečno nasvetovali, naj obesi cesarja na krajih, ki jih cesar peš obiskuje. Poleg tega ga je spet povabilo okrajno glavarstvo, kjer ga je uradujoči komisar pozval, naj zasleduje poročila c. kr. dopisnega urada in naj se pri sestavi svojih oglasov ravna po njih.

"Rusi so na Ogrskem, zasedli so Lvov, stojijo pred Premyslom in to imenujete slavne čase, gospod Petiška? To je videti kakor zbadljivka, zasmeh in rogatje. Zavoljo takih oglasov pridete lahko pred vojno sodišče."

Gospod Petiška je obljubil, da bo zdaj pazil, in je sestavil sledeči oglas:

"Vsak Čeh rad žrtvuje 15 kron, da v svoji hiši lahko obesi našega sivega vladarja."

Časopisi so njegov oglas zavrnili. "Človek božji," mu je dejal neki upravitelj, "končno vendar nečete, da bi nas vse postreljali!"

Gospod Petiška se je razburjen povrnil domov. Zada v trgovini so se valili zavoji z zalogo cesarskih podob. Gospod Petiška je sunil z nogo vanje, pa se neznansko prestrašil tega, kar je bil napravil. Plaho se je ozrl naokoli in se šele pomiril, ko je dognal, da ga nihče ni videl. Začel je otožno brisati prah z zavojev in opazil, da so bili nekateri vlažni in pokriti s plesnobo. Zadej je sedel črn maček. Ni bilo moč goče dvomiti, kdo je nosil krivdo — da je bil zavoj vlažen. Da obrne sum od sebe, je začel maček presti. Gospod Petiška je vrge! na veleizdajalec metlo in maček je ohmolknil. Prodajalec papirja je razljučen planil v stanovanje in se obrnil k ženi:

"Ta lump mora iz hiše. Kdo mi bo kupil cesarja, ki ga maček posvinja? Njegovo Veličanstvo cesar je plesniv. Moramo ga postaviti na suho. Naj ga strela ubije!"

Popoldanski spanček gospoda Petiška je to pot potekel zelo nemirno. Sanjalo se mu je, da so prišli po črnega mačka orožniki in ga z njegovim lastnikom vred odpeljali pred vojno sodišče. Potem se mu je sanjalo, da so mačka in njega obsodili na smrt na vešalih in da se mora maček obesiti prvi. On pa, Petiška, je pred sodiščem govoril grozno žaljive besede. Strašno je vzkrical in zagledal poleg sebe ženo, ki se je očitalo obrnila nanj:

"Za božje voljo, kaj govoriš, če bi te kdo slišal!"

In razburjena je pripovedovala, da je med tem poskušala v vrtu posušiti Njegovo Veličanstvo cesarja, da so pa pocestni paglavci obmetavali podobe s kamenjem, da so zdaj videti kot sita.

Ugotovila sta še druge izgnane. Na cesarjevo podobo, ki se je sušila na trati so se posedle kure. Tam so prebavljale vsebino svojih želodcev in po tem cesarju korenito pobarvale brado. Dve podobi je skušal požreti pes mesarja Holečka, mlad, neizkušen bernardinec, ki o 3. paragrafu kazenskega zakona ni imel ni pojma. Toda mladi pes je to imel že v krvi.

Njegovo mater je bil pred enim letom usmrtil konjederec, ker je na vežbališču požrla zastavo 36. pešpolka.

Gospod Petiška je bil nesrečen. Zvečer je v gostilni govoril nekaj o priložnostnem nakupu in o težavah, ki jih ima z Njegovim Veličanstvom cesarjem, in smisel njegovega govora je bil, da dunajska vlada zato nezaupno gleda na Čeha, ker nočejo kupovati pri trdki Petiški v Mladu Boleslavi cesarskih podob za 15 kron.

"Dajte ceneje," mu je dejal krčmar, ko sta se poslovila, "zdaj so slabi časi. Horejšek prodaja svojo parno mlatilnico za 300 kron ceneje kot lani in tako je tudi s cesarjem."

Zato je gospod Petiška sestavil ta-le oglas in ga spravil v izložbeno okno svoje prodajalnice:

"Zaradi gospodarske krize prodam večjo skupino lepih cesarskih podob mesto po 15 le po 10 kron."

Spet je vladala v njegovi trgovini tišina. "Kako je kaj s

(Nadaljevanje na 4. strani)

FILM JE POMAGAL POLICIJI

Nemec Stoffeld, mednarodni žepar, se je proslavil s tem, da je kradel cela desetletja po Evropi bodisi v Berlinu, Londonu, Rimu ali Parizu, pa ga policija nikoli ni mogla zasačiti pri tatvini. Njegova sreča je bila splošno znana med zločinci in evropska policija si je globoko oddahnila, ko je prenesel Stoffeld polje svojega delovanja v Ameriko. Takoj po njegovem prihodu v New York so se začele množiti tatvine na podzemni železnici in avtobusih in policija je dobila v roke dokaze, da je na delu Stoffeld. Iz New Yorka se je preselil v Chicago, v zibelko ameriških tolovajev.

Da bi ljudje na začeli verovati, da je zločinec nedosegljiv, odnosno v zvezi s samim peklenskom, je policija sklenila a-retirati ga tudi brez dokazov, samo da bi obvarovala ljudi pred njim. Nekega dne je pa zapel na policiji v Chicagu telefon in znana filmska družba je prosila policijskega ravnatelja naj pošlje v njen atelje nekaj detektivov, češ, da je njen operator aktualnih dogodkov nehoti ujel na ulici prizor, ki bo policijo gotovo zanimal. Prizor je trajal samo nekaj sekund in na filmskem platnu seveda ni moglo biti kdove kaj. Vide-la se je skupina radovednežev, kako gleda procesijo. Spre-daj je stala starejša dama z zlato verižico okrog vratu. Kar je nastala nečča za njo in videlo se je, kako ji je verižica nena-doma padla na tla. V naslednjem trenutku se je pa kraj da-me stoječi gospod sklonil.

Im, to je pa res čudno — je dejal detektiv, videc na platnu košček filma. Zdal vam ga pa pokažemo počasi, da bomo lahko ustavili aparat, kjer bo po-ljubno. Ustavili so ga baš tam, kjer se vidi, kako se gos-pod skloni. Videla se je točno roka, držeča majhne klešče. Bi-lo je jasno, da je ta roka pre-strigla verižico, da bi jo lahko kraj dame stoječi gospod po-bral. Toda glava se na filmu ni videla, ker je bil dotični mož fotografiran preizko.

— Napravite nam fotografijo tega prizora, — je dejal detek-tiv — saj nam lahko tudi ro-ka prav pride. Čez dva dni so povabili Stoffelda pod pretve-žo na policijo, da bi si ogledali njegovo roko. In izkazalo se je, da je roka na filmskem plat-nu istovetna z roko moža, ki mu niti evropska, niti ameriška policija ni mogla do živoga. Ta-ko se je film znova izkazal kot zanesljiv pomočnik policije.

V letošnjem Koledariju je par lepih kratkih po-vesti, ki bodo zanimale ljubitelje leposlovja.

Knjigarna "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ROMANI

(Nadaljevanje.)

IGRALEC, spisal F. M. Dostajevski. 265 strani. Cena .75

Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralsko strast. Igralec izgublja in do-biva, poskuša na vse mogoče načine, sple-tkari, doživlja in pozablja, toda strast do igranja ga nikdar ne mine.

IZBESANI SPISI dr. Janeza Mencingerja, trda vez, 100 strani. Cena .150

Janes Mencinger se po pravici imenuje začet-nika našega modernega leposlovja. On je prvi krenil s poti, ki sta jo hodila Jurčič in Kersnik ter ubral modernost smer. V knjigi so tri zanimive črtice.

IZLET GOSPODA BROUČKA V XV. STO-LETJE, spisal Čech Svatopluk. 246 strani. Cena 1.20

V navedenemu delu spremljamo doborodušne-ga Pražana gospoda Broučka v dobo strašne-ga in slavnega husitskega voditelja Jana Žižke. Ta zgodovinski roman je zanimiv od konca do kraja.

JAGNJE, 110 strani. Cena broš. .40 Vez. .45

V knjigi je poleg naslovne č. povest "Star-ček z gore". Obe sta posebno zanimivi, kaj-ti spisal ju je znani mladinski pisatelj Krištof Šmid.

JERNAČ ZMAGOVAČ, spisal H. Sienkiewicz, 123 strani. Cena .50

Knjiga vsebuje poleg naslovne povesti zna-čnega poljskega pisatelja tudi povest "Med plazovi". Obe sta zanimivi in vredni, da jih človek čita.

JUAN MISERIA, spisal H. L. Coloma, 168 str. Cena .60

Ta pretresljiva povest je vzeta iz dobe špan-ske revolucije. Sočutno zasledujemo usodo po-nedolžnem obsojenca Juana Miserije. V o-nem brezvestnega Lopezinka pa vidimo, kam privede človeka življenje brez višjih vzorov.

JURČICEVI ZBRANI SPISI 6. zv. Doktor Zober — Tugomer Cena 1.—

Jurčič ne potrebuje nikakega posebnega pri-poročila. Jurčičeve knjige so napravnost-še čtivo za dolge zimске večere. Njegovi origi-nali, dotirani Krjavci, skrivnostna pojava desetega brata in cela vrsta drugih njego-vih nepozabnih obrazov bodo večno živeli.

JUTRI, spisal Andrej Strug, 85 strani. Cena trdo vezane .75

Knjiga je posvečena onim, ki so šli skozi bol in pričakovanje... Posvečena je njihovu ti-hemu junaštvu.

KAJ SI JE IZMISLIL DOKTOR OKS, spisal Jules Verne. 65 strani. Cena .45

Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot jo je imel Francos Jules Verne. In kar je glavno, skoro vse nje-gove napovedi so se resničile. Pred dolgimi desetletji je napovedal letalo, submarin, po-let v stratosfero itd.

KAZAKI, spisal L. N. Tolstoj, 308 strani. Cena .75

Edinole veliki Tolstoj je znal opisati življe-nje tega napoldivnega plemena, ki je žive-lo in deloma še vedno živi svojevrstno življe-nje na ruskih stepah. Napeta povest, polna burnih doživljanj od začetka do konca.

KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Alešev. TRI knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena .60 vsak zvecek. Vsi trije .150

Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetalskega fanta, ki so ga stari-ši poslali v Šole, kjer se je vadil zval s last-nimi sredstvi ter zdaj laže, zdaj teže, lezel od šole do šole ter si slednje prilobil v življe-nju mesto, po katerem je stremel. Knjige so pisane živahno. Ob čitanju se bo moral čita-telj večkrat od srca nasmejati.

KMEČKI PUNT, spisal Aug. Šenoa .75

Zgodovina našega kmeta je zgodovina nepre-stanih bojev. Bojev s Turki in graščaki. — "Začniti kmečki punt" je mojstersko opisal slavni hrvaški pisatelj Šenoa. Krasen o-mnan bo sleherni z užitkom prečita.

LA BOHEME, Spisal: H. Murger, 402 str. Cena .90

Knjiga opisuje življenje umetnikov v Pari-zu okoli polovice devetnajstega stoletja. — Knjiga je sretovno znano delo.

LISTKI, (Ka. Meško), 144 strani .70

LOV NA ŽENO, spisal J. O. Curwood, 194 strani. Cena .80

Skraino napet roman iz modernega življe-nja. Človeka tako prevzame, da ga z velikim zanimanjem prečita do konca.

MALI LORD, spisala Frances Hodgson Bur-nett, 193 strani. Cena .80

Globoko zasnovana povest o otroku, ki gane od ljudega čudaka. Deček je plod ameriške vzgoje, ki ne pozna razlik med bogatini in revci, pač pa zna razlikovati le med dobrim in slabim.

MALENKOSTI, spisal Ivan Albrecht, 120 strani. Cena .30

Štiri zanimive, črtice našega priznanega pi-satelja.

MATERINA ŽRTEV, 240 strani. Cena .60

Zanimiva povest iz daljnega življenja.

MED PADARJI IN ZDRAVNIKI Spisal Janko Kač. 119 strani. Cena .60

MILIJONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phil-lips Oppenheim. 92 strani. Cena .75

Do skrajnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znani angleški ro-anopisec poznan po celim svetu.

MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar, 230 str. Cena .80

MLADA LETA, (Jan. c. rek), 188 str. .60

MLINARJEV JANEZ, Cena .50

Dejanje te povesti se vrši ob koncu srednje-ga veka in sicer v času, ko so bili Tebarjani površani zaradi svojega junaštva v plemiški stan.

MOJE ŽIVLJENJE, spisal Ivan Cankar 168 str. .75

Ivan Cankar je prvak naših pisateljev Lju-dje, čijih duševnost opisuje, so pristno slo-venski in opis njihovi značajev mora sleher-nega globoko prevzeti. "Moje življenje" je najpomembnejše delo Ivana Cankarja v zad-njih njegovih letih.

MOŽJE, spisal Emerson Hugh. 209 strani. Cena 1.50

Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čita-telju. Prevod prav nič ne zaostaja za origi-nalom.

NADEŽNA NIKOLAJAVNA Spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena .35

Junaki tega romana blodijo in tavajo skozi temo življenja. Vzpenjajo se kviziku, a sredi pota omagajo.

NA KRAVIH POLJANAH, Matičič, s slikami Cena 1.50

NAŠA VAS, spisal Anton Novčan. 224 strani. — Cena 1.—

V zvezku je devet črtic povečini iz naše lepe Štajerske. Pisatelj Novčan je nedolgovol-jen mojster v opisovanju značajev.

NAŠA LETA, spisal Milan Pugalj. 125 strani. — Cena vez. .70 Broš. .50

Knjiga vsebuje dvanajst povesti pisatelja Pu-galja, ki je poznal dušo dolnjaškega kmeta kot le malokdo.

NAŠI LJUDJE, spisal Alois Remet, 94 strani. Cena .40

Zanimiva povest iz časov, ko so bili Francozi na Vipavskem.

NOVA EROTIKA, spisal Ivan KOZMAN. Trdo ve-zana. 115 strani. Cena .70

Knjiga vsebuje "misli, ki so se rodile v člo-veku v prvih letih svetovne vojne."

PESMI V PROZI, spisal Chas. Baudelaire. 112 strani. Cena .80

Verna slika pestrega velkomestnega živ-ljenja in spominov nanj.

PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France. 282 strani. Cena .60

To je satira na francoske pretekle in seda-nje razmere. V tej knjigi je slavni franco-ski pisatelj najbolj drzen in brezobziren v svoji zabavljalci.

PLAT ŽVONA, spisal Leonid Andrejev, 131 str. Cena .40

Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pi-satelja vsebuje knjiga še dve, naslovi "Mi-sel v megli" in "Brezdno".

PISANE ZGODBE, Spisal Janko Kač. 113 str. .60

"Med Padarji in Zdravniki" ter "Pisane Zgodbe" je spisal naš poljudni pisatelj Kač, ki se je posebno proslavil s svojimi zname-nitim romanom "Grunt". Prva knjiga vsebu-je 24, druga pa 18 kratkih in zanimivih po-vesti.

POSLEDNJI DNEVI POMPEJA (2 zv.) .125

POPOTNIKI, spisal Milan Pugalj. 95 strani. Cena .60

V tej knjigi je zbral znani slovenski pisatelj Pugalj deset črtic iz našega domačega živ-ljenja.

POVESTI IN SLIKE, spisal Ksaver Meško. — 79 strani. Cena .60

Knjiga vsebuje tri povesti našega priljublje-nega pisatelja, mojstra v opisovanju. Nje-gov slog je izrazit, njegove misli so globoke in mehke. Posebno ženske so vnete za nje-gova dela.

PRAVICA KLADIVA, spisal Vladimir Levstik. 144 strani. Cena .50

Povest iz vojne dobe, ko se je v sredi vseh naših razodnih ljudi porajala misel na edinstveno Jugoslavijo. Levstik je to klasi-čno opisal. Z osvobođenjem domovine čoseža tudi povest svoj višek.

Naročilom je priložiti denar, bodisi v go-tovini, Money Order ali poštne znamke po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reko-mandirajte pismo.

KNJIGE POSILJAMO POŠTNE PROSTO

Naslovite na: —

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ZA ZRAČNO SLUŽBO MED ANGLIJO IN ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI

Najnovejša angleško letalo s štirimi motorji, ki bo vršilo redno potniško službo preko Atlantika. Letalo bo stopilo v slu-žbo prihodnje pomlad.

Hči druge žene

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

22 ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Gonda se nekoliko zgane, kajti ravno tedaj jo je mladi gospod zepet pogledal in to jo, ne da bi vedela zakaj, nekoliko vznemiri in zbega.

Svoj nemir zataji in pravi smeje:

"Ker govorita o strojih in o železnicah, sta gotovo tovarnarja za stroje."

"Starejšega gospoda imama za tovarnarja na železnem polju, mlajši pa je prav gotovo inženir."

"Iz česa sklepaš to?"

"Ker ga je oni drugi nagovoril z doktorjem in je govoril o visoki šoli v Charlottenburgu. To visoko šolo obiskujejo dijaki, ki hočejo postati inženirji."

"Potem pa imaš prev, oče."

"Mladi gospod pa je tudi zelo zanimiva prikazen."

"Tudi jaz tako mislim, oče, vedno in vedno sem ga moral pogledovati," pravi Gonda odkrito, kot je bila vedno proti svoji mami. Nikdar ji ne bi prišlo na misel, da bi prikrivala, da ji je mladi gospod všeč.

Po teh Gondinih besedah oče zopet z zanimanjem pogleda mladega gospoda in tedaj se njune oči srečajo. Nekaj časa se oba poizvedajoče gledata, in Gonda ni vedela, zakaj je bila vesela, da je v očeh obeh zazarel medsebojno zanimanje.

Natakar prinese juho za očeta in hčer in takoj tudi za oba gosta pri sosednji mizi. Gonda se sili, da bi svojo pozornost obdržala samo pri čedi. Polglasno se razgovarja z očetom in se obnaša, kot bi se ne brigala za oba gosta pri sosednji mizi. Pa pri vsem njenem prizadevanju ji uhajajo pogledi k sosednji mizi in vsakokrat se strese, ako se njene oči srečajo z njegovimi. Zakaj se je tako prestrašila? Zakaj je vedno sramežljivo gledala vstran, kadar so se njune oči srečale?

Na to vprašanje ne najde odgovora, toda zelo nerada vstane z očetom, ko sta povečerjala. Hudo ji je bilo, da mladega gospoda ni mogla več pogledovati.

Ko gresta mimo obeh miz, obvisi njen šal na praznem stolu pri mizi obeh gospodov. Mladi gospod takoj vstane in sname šal z uljudnim priklonom. Rutar se mu na isti način zahvali in Gonda lahko pripogne glavo. Oče in hči sedeta v veliko dvorano hotela, kjer je igrala godba. Nekaj časa se razgovarjata in gledata, kako nekateri plešejo. Gonda z velikim veseljem klada plesalce. Kmalu nato pridta tudi oba gospoda od sosedne mize. Gresta naravnost proti izhodu hotela; tukaj pa se starejši gospod poslovi in odide, mladi gospod pa gre proti dvigalu, da bi se odpeljal v svojo sobo. Toda na pol poti proti dvigalu zagleda očeta in hčer in obstoji ter takoj nato sede na stol. Obnaša se, kot bi tudi gledal plesalce, toda sede tako, da more opazovati Gondo, ne da bi kdo to opazil. Gonda se več ne upa pogledati proti njemu, toda v njej je bilo tiho veselje, ko je vedela, da je sedel v njeni bližini in jo je pogledoval.

Ko čez pol ure s svojim očetom vstane, še vidi, ko stopi v dvigalo, kako je mladi gospod tudi vstal. Ko prideta do svojih sob, oče in hči še nekaj minut govorita ter se nato poslovita. Isti trenutek zopet pride dvigalo in na istem nadstropju izstopi tudi mladi gospod. Molče izmenja z očetom uljuden pozdrav in Gonda še vidi, kako je mladi gospod izginil v sobo poleg očetove sobe.

Gonda je bila nekoliko iz duševnega ravnovesja, naglo zapre vrata za seboj ter nekoliko postoji, kot bi srečno ušla kakšni nevarnosti. Nato pa nejevoljno vrže glavo nazaj, ter se odpravi spat. Ko pa leže na posteljo in zatise oči, polnoma natančno zopet vidi pred seboj izraziti, odločni obraz mladega gospoda. Vsaka poteza njegovega zarjavelega obraza stoji pred njenimi duševnimi očmi, vidi lepo, visoko čelo, globoko ležeče rjave oči in majhne, izrazite ustnice. In njegove oči jo gledajo in vprašujejo: "Kdo si?"

Sree ji nemirno bije, da ne ve, kaj je pravzaprav z njo. Skoro občuti, kot bi nekaj ne napravila prav. Pa vendar je bilo to, kar je občutila, tako čudovito očarujoče in lepo, da ji je bilo, kot da je imela izvanredno lep doživljaj, tako lep, kot si ji do sedaj še nikdar ni pripetilo kaj podobnega.

Slednjic vendar zaspi in še v sanjah jo zasledujejo modre oči mladega gospoda.

Naslednji dan ga ni videla in je mislila, da je odpotoval. Bilo ji je hudo in ni vedela, zakaj so njene oči vedno iskale, kot bi se moral zopet prikazati in jo zopet tako valbino in vprašujoče pogledati.

Prišel je zadnji dan, ko je še imela biti s svojim očetom v Kodanju. Dopoldne so prišle fotografije, ki so bile zelo lepe. Gonda piše Gregi zelo obsežno pismo, oče pa je imel opravke na banki.

Gonda prijatelju sporoči, kako ji ugaja Kodanj in kar se li je še zdela zanimivo, toda o tem, kar je na njo napravilo tako globok utis, s rečanje z mladim gospodom pri sosedni mizi, mu je zamolčala. Pismo je bilo končano, ko se vrne oče v hotel ter mu izroči pismo in slike, da jih odpošlje. Vedela je, kako bo Grega vsega tega vesel. In zkuša misliti samo še na Grega, toda njene misli vedno hite v drugo smer: dvojce modrih moških oči vedno zre v njo.

Kadar je podnevi šla po hodniku pred svojo sobo, je vedno radovedno pogledovala proti zaprtim vratom sobe poleg očetove sobe. Toda nič ji ne izda, ako je tujec še v njej, ali je že odpotoval. Da bi to mogla izvedeti pri hišnji, na to neiskusna Gonda ni mislila.

In ko se naslednjega dne z očetom pelje na postajo, si pravi, da je bilo srečanje z mladim gospodom pri sosedni mizi samo majhen dogodek v njenem življenju. In to jo je bolelo. Zelo rada bi ga zopet videla.

Malo raztresena gre poleg očeta ob vlak. Zasedeta svoj oddelek in oče ji v kotu uredi kar najudobnejše. Preskrbel ji je berilo, ji je položil blazino, si slekli površnik in sedel njej nasproti. V tem oddelku ni bilo nobenega drugega potnika.

(Dalje prihodnjak.)

BERNARD SHAW O DIKTATORJIH

Slavni angleški pisatelj Bernard Shaw, ki je praznoval te dni svoj 80. rojstni dan, je znan po vsem kulturnem svetu kot izredno duhovit mož. Kritike in glose so mu odprle na stečaj vrata v novinarstvo, od tod pa v svetovno literaturo. Shaw je ostal zvest svojemu konjičku, ko je postal po uspehih svojih gledaliških iger in kulturno političnih študij najbolj plačani pisatelj. Njegove glose so polne duhovitosti in satire. O diktatorjih Hitlerju in Mussoliniju in Stalinu, ki v njih ne vidi samo problema Evrope, temveč tudi človeške kulture vobče, je dejal pred tremi leti v svojem predavanju:

"Hitler je mož, vreden pozornosti. Je avstrijski Nemec in sovraži staro Evropo, ker se razvija v slovanski smeri. Zato deluje na kombinaciji Nemčije z Dunajem, da bi postavil z germansko Mitteleuropo Slovanom jez. S svojim razizmom je Hitler žrtov dvomljive biologije in napačne antropologije. On hoče, da bi se križali Nemci samo med seboj in to je napaka, kajti napredek in poplmenitvenje prinaša samo splošno križanje. Izgon židov iz Nemčije je bil groba napaka. Namestu tega bi bil moral Hitler proglasiti, da dovoljuje židom vse, razen enega — da bi se ženili z židovkami in prisilili jih, da bi se ženili z Nemkami. Mussolini ima v rokah vso Italijo in vse, kar se v Italiji godi. On ima to prednost, da če se kaj izjalovi, nosi vso krivdo on. In Mussolini bo ohranil svoj položaj samo, dokler bo imel uspeh.

Stalin ima v Rusiji tak položaj, kakor papež v krščanstvu. Vladni sistem v Rusiji je vrsta neke delavske cerkve in zelo zanimiva rešitev demokratičnega problema. Kot cerkev je nastala z delom ljudi, ki so si napravili iz vere pokle. Tako so si ljudje v Rusiji napravili iz političnega poklica komunistično stranko.

Končno je dejal Shaw, da ni

ma pomena nasprotovati Hitlerju, Stalinu in Mussoliniju. Treba je sicer protestirati proti vsem vrstam krutosti, toda politične pokrete in politične sisteme je treba v prvi vrsti študirati in logično izpodbijati ter izpodbijati jim tla s tem, da se prežive.

PODOBA CESARJA FRANCA JOŽEFA

Nadaljevanje s 3. strani.

cesarjem," je vprašal prijatelj krčmar. "Žalostno," je odgovoril gospod Petiška, "po Njegovem Velicanstvu cesarju ni povpraševanja."

"Veste kaj," mu je zaupno rekel krčmar, "skušajte se ga za vsako ceno iznebiti, preden bo prepozno."

"Bom se počakal," je odgovoril gospod Petiška.

In na podobah Njegovega Velicanstva cesarja je še naprej sedel črni maček. Po poldrugem letu je celo na zavoj prav spodaj legla plesen. Avstrija je razpadala in položaj je bil videti brezupen.

Zdaj je gospod Petiška zgrabil za svinčnik in težkega sreč izračunal, da tako ne more obogateti, da bo pa, če se mu posreči, prodati podobe po dve kroni, vendar še zaslužil pri vsakem kosu po eno krono.

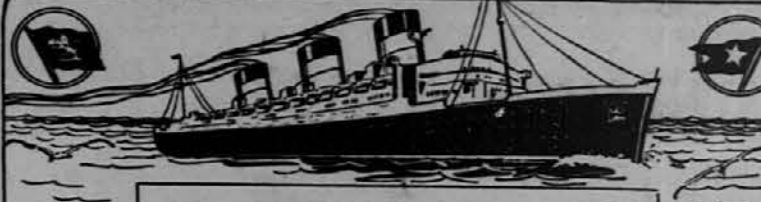
In napravil je učinkovit razglas. Obesil je podobo v izložbeno okno in pod njo zapisal: "Ta sivi cesar je zdaj naprodaj mesto za 15 kron le za 2 kroni."

Vsa Mlada Boleslava se je še istega dne zbrala pred prodajalnicjo gospoda Petiška, da vidi, kako so delnice habsburške rodovine nenadoma padle.

Penoči pa so gospoda Petiško odpeljali orožniki in potem je šlo brzo. Trgovino so zatvorili, gospoda Petiška zaprli in ga postavili radi pregreška proti javnemu miru in redu pred vojno sodišče. Veteransko društvo ga je na izrednem obnem zboru izključilo.

Gospod Petiška je dobil tri najst mesecev težke ječe. Moral bi bil dobiti pet let, toda lahko je navedel olajševalno okoliščino, da se je nekaj boril pri Custozzi za Avstrijo. In medtem se zavoji s podobami Njegovega Velicanstva cesarja hranijo pri vojnem sodišču na Dunaju in čakajo rešenja, ko bo po razpadu Avstrije kakšen podjeten trgovec zavijal vanje sir.

Naročite se na "Glas Naroda" največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

V JUGOSLAVIJO
V MANJ KOT 7 DNEH
QUEEN MARY
Kraljica vseh morja; krasna izdelava.
Nenadkriljive kabine Tretjega razreda
in prostorni javni prostori.
Odplutja iz New Yorka preko Cherbourga.
26. avg.; 9. sept.; 23. sept.; 7. okt.
BERENGARIA **AQUITANIA**
12. sept., 1. okt. 2. sept., 17. sept.
Tudi Moderne Motorne ladje preko Havre
BRITANNIC **GEORGIC**
22. avg., 19. sept. 5. sept., 3. okt.
Za nadaljnje informacije se obrnite na
lokalnega agenta ali na
CUNARD WHITE STAR
25 BROADWAY NEW YORK

ŽEBELJ V PLJUČIH

V Avstraliji se je pripetilo, da je poldrugo leto stari deček Kelvin Rodgers požrl žebelj, ki mu je prišel v pljuča. Domači pa niso takoj opazili, kaj se je z dečkom zgodilo. Potem so si avstralski zdravniki prizadevali potegniti dečku žebelj iz pljuč. Preskrbeli so si tudi bronhoskop, ki ga je izdelal ameriški zdravnik Jackson. Dva krat so poskusili s tem aparatom, pa ni šlo. Dečku so bili šteti dnevi. Tedaj so se obrnili na dr. Jacksona, ki je obljubil brezplačno zavzeti se za ubogega dečka. Pacifična progna American Pioneer Line se je ponudila, da bo brezplačno prepeljala otroka in njegovo mater. V avstralskem glavnem mestu Melbourne se je našel bogat dobrotnik, ki je globoko posegel v žep, da so bili kriti tudi drugi stroški. Končno je zatislil obe očesi tudi ameriški priseljeniški urad kot največja ovira vsakega nedovoljenega izleta v Ameriko. In tako je bilo vse urejeno.

V družbi poročevalcev ameriških listov je stopil zadnje dni junija mali Kelvin Rodgers na newyorská tla in se takoj napotil s svojo materjo v Philadelphijo. Pot od doma v Philadelphijo je bila dolga 14.000 km. Tam so ga takoj sprejeli

v operacijsko dvorano dr. Jacksona in čez sedem minut je bil žebelj odstranjen iz pljuč. Bil je dolg žebelj, s kakršnimi zabijajo zaboje.

MOŽ, KI JE IZUMIL ŠAMPANJEC

Francija se pripravlja na proslavo tristoletnice Dona Pierra Perrignona, moža, ki je izumil šampanjec, pa čeprav se bo ta proslava vršila šele čez dve leti.

Don Perrignon, ki je bil menih benediktinec, je odkril, da dajejo grozdi v Šampanji, posebno v Epennan, Ayu, Bousyju, Reimsu in drugod vino, ki se peni. Prebivalci te dežele, ki je dala svoje ime novemu vinu, hočejo sedaj proslaviti odkritelja tega vina. V bližnjem času se bo vršila v Hautvillersu kjer je stal Perrignonov samostan, majhna začetna proslava z ljudskimi plesi in ljudskimi pesmimi. Čisti dobiček te proslave je namenjen za spomenik ustvaritelju šampanjca. Francozom, posebno tistim iz Šampanje, bi se morda ne mudilo za prodajo njihovega pridelka, a so ključni časi, ki jih je pač dobro preganjati z vsako vrsto reklame.

ZASTRUPLJEN S KNJIGO

Prav neobičajen kriminalni primer se je zgodil v Buenos Airesu. Neki tamkajšnji odvetnik je prejel po pošti knjigo, ki mu jo je poslal dober prijatelj. Odvetnik je knjigo prebral in — umrl. Policijska preiskava je dognala, da so bile strani namazane z zelo strupeno snovjo. Odvetnik si je pri listanju knjige oslinjeval prste in s tem dobil strup vase. Odposiljalca knjige so ugotovili in ga aretirali.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA ŠPANSKEM

Slika je bila posneta v Barceloni, ko je na ulici eksplodiral a bomba. Državljska vojna traja že par tednov, toda bojna sreča se noče obrniti na to, ne na ono stran.

SHIPPING NEWS

Na parnikih, ki so debelo tlakani, so vrše v domovino izleti pod vodstvom izkušenega spremljevalca.

19. avgusta:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havra
20. avgusta:
Vulcania v Trst
21. avgusta:
Bremen v Bremen
22. Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
23. avgusta:
Queen Mary v Cherbourg
Washington v Havre
24. avgusta:
Ile de France v Havre
Europa v Bremen
2. septembra:
Normandie, Havre
Aquitania, Cherbourg
5. septembra:
Paris v Havre
Bremen v Bremen
Rex v Genoa
8. septembra:
Saturnia v Trst
9. septembra:
Manhattan v Havre
Queen Mary v Cherbourg
10. septembra:
Champlain v Havre
12. septembra:
Ile de France v Havre
Berengaria v Cherbourg
Europa v Bremen
16. septembra:
Normandie v Havre
17. septembra:
Aquitania v Cherbourg
19. septembra:
Conte di Savoia v Genoa
22. septembra:
Bremen v Bremen
23. septembra:
Lafayette v Havre
Washington v Havre
Queen Mary v Cherbourg
26. septembra:
Paris v Havre
Vulcania v Trst
29. septembra:
Europa v Bremen
30. septembra:
Normandie v Havre
1. oktobra:
Berengaria v Cherbourg
3. oktobra:
Rex v Genoa
7. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg
Manhattan v Havre
9. oktobra:
Bremen v Bremen
10. oktobra:
Ile de France v Havre
Conte di Savoia v Genoa
14. oktobra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
15. oktobra:
Saturnia v Trst
16. oktobra:
Europa v Bremen
20. oktobra:
Roma v Genoa
21. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg
Washington v Havre
24. oktobra:
Rex v Genoa
Lafayette v Havre
Bremen v Bremen
28. oktobra:
Aquitania v Cherbourg
29. oktobra:
Ile de France v Havre
31. oktobra:
Vulcania v Trst
4. novembra:
Queen Mary v Cherbourg
6. novembra:
Europa v Bremen
7. novembra:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
11. novembra:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
14. novembra:
Rex v Genoa
18. novembra:
Queen Mary v Cherbourg
20. novembra:
Bremen v Bremen
21. novembra:
Lafayette v Havre
Saturnia v Trst
25. novembra:
Normandie v Havre
Berengaria v Cherbourg
28. novembra:
Conte di Savoia v Genoa
2. decembra:
Queen Mary v Cherbourg
3. decembra:
Champlain v Havre
4. decembra:
Europa v Bremen
5. decembra:
Vulcania v Trst
9. decembra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
12. decembra:
Rex v Genoa
15. decembra:
Bremen v Bremen
16. decembra:
Queen Mary v Cherbourg
23. decembra:
Normandie v Havre

ZEMLJEVIDI

STENSKI ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s platnenimi preglbi 7.50

POKRAJNI ROČNE ZEMLJEVIDI:

Jugoslavija 30

Dravska Banovina 30

CANADA

..... 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40

MALI 15

NOVA EVROPA

..... 30

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Missipi, Washington, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročnikom je priložiti denar, bodisi v gotovini. Money Order ali pošto znamko po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, reklamirajte pismo.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 W. 18 Street
New York, N. Y.